

Sygn. akt VIII U 43/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Anna Capik-Pater
Protokolant	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2020 r. w Gliwicach

sprawy K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 listopada 2019 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu K. W. prawo do emerytury pomostowej, począwszy od dnia 5 listopada 2019 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) sędzia del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 43/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 listopada 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018r., poz. 1924 ze zm.), odmówił ubezpieczonemu K. W. prawa do emerytury pomostowej, gdyż nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu ZUS wskazał, że do okresów pracy w warunkach szczególnych zaliczył mu 12 lat, 9 miesięcy i 21 dni. Równocześnie nie zaliczył okresów takiej pracy w okresach zatrudnienia:

- od 23 listopada 1982r. do 30 września 1992r., od 13 listopada 1992r. do

28 lutego 1998r. oraz od 1 marca 2005r. do 31 grudnia 2008r., z uwagi na fakt, iż w świadectwach wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionych przez pracodawców nie określono charakteru świadczonej przez ubezpieczonego pracy ściśle według wykazu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.,

- od 1 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2009r. gdyż odwołujący nie został przez swojego pracodawcę zgłoszony jako osoba wykonująca taki charakter pracy (brak deklaracji (...)).

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do świadczenia. Wskazał, że domaga się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach, wszystkich powyższych okresów, tj. zatrudnienia na stanowisku monterów akumulatorów. Wniósł również o przesłuchanie świadków, którzy mogą potwierdzić taki charakter jego pracy.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony urodził się w dniu (...) W dniu 14 października 2019r. złożył wniosek o emeryturę pomostową.

Organ rentowy uznał za udowodnione okresy składowe i nieskładowe w łącznym wymiarze 40 lat i 11 miesięcy.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, organ rentowy zaliczył 12 lat, 9 miesięcy i 21 dni, tj. z wyłączeniem okresów nieskładowych, okresy od 1 września 1998r. do 28 lutego 2005r., tj. zatrudnienia przy przetwórstwie ołowiu i produkcji akumulatorów i baterii kwasowo – ołowianych w bezpośrednim kontakcie z ołowiem, od 1 stycznia 2010r. do 31 maja 2016r., w oparciu o złożone przez jego pracodawcę, za ten okres, deklaracje ZUS ZSWA.

Organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze nie zaliczył okresów: od 23 listopada 1982r. do 30 września 1992r. w (...) E., na stanowisku monterów akumulatorów, od 13 listopada 1992r. do 28 lutego 1998r. w Zakładzie Produkcyjnym (...) s.c. J. B. i spółka, na stanowisku monterów akumulatorów, lutownika ołowiu i spawacza płyt ołowianych oraz od 1 marca 2005r. do 31 grudnia 2008r. od 1 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2009r. w (...) s.c. M. B. T. B., na stanowisku monterów akumulatorów i ogniw trakcyjnych, lutownika ołowiu i odlewnika ołowiu.

Organ rentowy jako powód niezaliczenia powyższego okresu do okresów pracy w warunkach szczególnych podał fakt, iż pracodawcy w wystawionych ubezpieczonemu świadectwach wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie określili charakteru świadczonej przez ubezpieczonego pracy ściśle według wykazu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r., zaś za okres od 1 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2009r., pracodawca nie zgłosił ubezpieczonego do ubezpieczeń społecznych, jako osoby wykonującej taki charakter pracy.

Ubezpieczony w dniu 23 listopada 1982r. podjął zatrudnienie w (...) Sp. z o.o. Zakład (...) i pracował u tego pracodawcy do 30 września 1992r. Było to przedsiębiorstwo zajmujące się produkcją akumulatorów ołowiowych. W roku 1992 dyrektor ds. produkcji w (...) E. założył własne przedsiębiorstwo działające pod firmą Zakład Produkcyjny (...) s.c. J. B. i spółka, do którego przejął część dotychczasowych pracowników (...) E., w tym ubezpieczonego od 13 listopada 1992r. do 28 lutego 1998r. Było to również przedsiębiorstwo zajmujące się produkcją akumulatorów ołowiowych. Następnie w okresie od 1 marca 2005r. do 31 grudnia 2009r., ubezpieczony pracował w (...) s.c. M. B. T. B.. Również i to przedsiębiorstwo zajmowało się produkcją różnego rodzaju akumulatorów i baterii w technologii ołowiowej. U wszystkich powyższych pracodawców praca odwołującego zasadniczo się nie różniła i polegała na produkcji z ołowiu elementów składowych akumulatorów, ich montażu i łączeniu w technologii luto – spawania ołowiem. W szczególności zajmował się on topieniem sztab ołowianych zwanych gąskami, z których następnie odlewał poszczególne elementy składowe akumulatora. Przygotowywał też pasty ołowiane, które składały się z pyłu ze zmielonego ołowiu, wymieszanego z innymi komponentami, jak stężony kwas siarkowy, wodę zdemineralizowaną,

włókno szklane i tzw. wanispers. Następnie z przygotowanej pasty i odlanych wcześniej półproduktów, tzw. kratek, formował elektrody przyszłego akumulatora. przygotowane w ten sposób elektrody łączył w komplety i lutował palnikiem, przy użyciu ołowiu. Praca była nieautomatyzowana i odbywała się ręcznie. Jedynym ułatwieniem było używanie tzw. półautomatu, który był formą do odlewu kształtek z ołowiu otwierającą się i zamykającą automatycznie, tj. bez ręcznego rozkręcania. W związku z powyższym umożliwiała ciągłą pracę z odlewaniem ołowiu. Taką pracę u wszystkich powyższych pracodawców wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Do warunków szkodliwych środowiska pracy należało narażenie na opary topionego ołowiu, opary kwasu siarkowego i ługu do odtłuszczenia przyrządów, pył ołowiany. Pracownicy wykonujący te prace musieli stale pracować w ubraniach ochronnych, tj. czapce, okularach masce pochłaniającej opary i pyły, gumowym fartuchu i rękawiczkach. Równocześnie otrzymywali oni codziennie mleko i posiłki regeneracyjne. Dodatkowo przysługiwało im 12 dni dodatkowego urlopu zdrowotnego w ciągu roku.

W postępowaniu przed organem rentowym odwołujący przedłożył następujące dowody:

- świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 30 września 1992r., w którym (...) Sp. z o.o. Zakład (...) potwierdził, iż w okresie od 23 listopada 1982r. do 30 września 1992r. K. W. w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę na stanowisku lutownika ołowiu, wymienioną pod poz. 36, działu III, wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r.,
- świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 28 lutego 1998r., w którym (...) s.c. J. B. i spółka potwierdził, że odwołujący w okresie zatrudnienia u tego pracodawcy od 13 listopada 1992r. do 28 lutego 1998r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w wykazie A, dział II, poz. 36, na stanowisku montera akumulatorów, lutownika ołowiu i spawacza płyt ołowianych,
- świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 2 stycznia 2010r., w którym (...) s.c. M. B. T. B. potwierdził, iż w okresie od 1 marca 2005r. do 31 grudnia 2009r. K. W. w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę na stanowisku montera akumulatorów i ogniów trakcyjnych, lutownika ołowiu i odlewnika ołowiu, wymienioną pod poz. 2, działu IV, wykazu B stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r.

Razem z ubezpieczonym w spornych okresach pracowali świadkowie P. Ż. – brygadzysta w (...) E., przełożony odwołującego, W. W. – monter akumulatorów w (...) E., A. M. – elektromechanik w (...) s.c. i (...) s.c., J. P. – odlewnik ołowiu w (...) s.c.

Niezależnie od powyższego Sąd ustalił, że świadkowie P. Ż. i A. M. pobierają emerytury ze szczególnych warunków, zaś J. P. emeryturę pomostową. Świadkom organ rentowy zaliczył jako pracę w warunkach szczególnych zatrudnienie w (...) E., (...) s.c. i (...) s.c.

Dalej Sąd ustalił, że w sprawie VIII U 2337/12 Sąd Okręgowy w Gliwicach uwzględnił S. K., do pracy w warunkach szczególnych, okres zatrudnienia w (...) E. na stanowisku odlewnika ołowiu. Z kolei w sprawie VIII U 567/09 (III AUa 461/10), do takiej pracy zaliczono J. W. zatrudnienie w (...) E. na stanowiskach odlewnika ołowiu i montera akumulatorów i ogniów.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego (koperty k.26 i 53), zeznań świadków P. Ż. (k.85-86), W. W. (k.102-103), A. M. (k.114-115) i J. P. (k.117), a także przesłuchania ubezpieczonego (k.128-130), akt tut. Sądu w sprawach VIII U 2337/12 i VIII U 567/09, dołączonych do akt sprawy.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonujący, kompletny, spójny i logiczny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018r. poz. 1924 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej,

z uwzględnieniem art. 5 – 12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- osiągnął wiek wynoszący co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- udowodnił okres składkowy i nieskładkowy w łącznym wymiarze co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust.1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS;
- po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W niniejszej sprawie, wobec przedłożenia przez ubezpieczonego świadectwa potwierdzającego rozwiązanie stosunku pracy, spór sprowadzał się wyłącznie do ustalenia, czy ubezpieczony legitymuje się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, przy niekwestionowaniu przez organ rentowy spełnienia przez ubezpieczonego pozostałych przesłanek do świadczenia, wskazanych powyżej.

Zdaniem Sądu wynik przeprowadzonego postępowania dowodowego wskazuje jednoznacznie, iż ubezpieczony w spornych okresach w niniejszej sprawie, tj. od 23 listopada 1982r. do 30 września 1992r. w (...) E., na stanowisku montera akumulatorów, od 13 listopada 1992r. do 28 lutego 1998r. w Zakładzie Produkcyjnym (...) s.c. J. B. i spółka, na stanowisku montera akumulatorów, lutownika ołowiu i spawacza płyt ołowianych oraz od 1 marca 2005r. do 31 grudnia 2008r. od 1 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2009r. w (...) s.c. M. B. T. B., na stanowisku montera akumulatorów i ogniów trakcyjnych, lutownika ołowiu i odlewnika ołowiu, wykonywał prace zaliczane do prac o szczególnym charakterze w rozumieniu powołanej ustawy o emeryturach pomostowych określone w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., wykaz B, dział IV poz. 2, a to „prace wykonywane bezpośrednio przy produkcji ołowiu i kadmu oraz przetwórstwie tych metali”.

Za takim przyjęciem przemawiają zeznania świadków – współpracowników ubezpieczonego – którym Sąd dał wiarę jako przekonywającym, wzajemnie się pokrywającym, w sytuacji gdy świadkowie w sposób szczegółowy, zgodny przedstawili faktyczny charakter pracy ubezpieczonego w tych okresach. Zeznania te nadto znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Sąd oparł się także na zeznaniach ubezpieczonego, uznając je za wiarygodne, korelujące z zeznaniami świadków i treścią powołanej dokumentacji.

Takiej ocenie charakteru jego pracy u tego pracodawcy nie przeczy fakt, że w świadectwach wykonywania pracy w warunkach szczególnych, pracodawcy potwierdzili mu okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ze wskazaniem konkretnych stanowisk pracy oraz z powołaniem się na prace wymienione w wykazie A. Oczywistym wydaje się, że w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją akumulatorów ołowiowych, prace przy wykonywaniu poszczególnych elementów składowych oraz ich zestawianiu i łączeniu, nierozzerwalnie związane są z przetwórstwem ołowiu, polegającym bądź to na jego odlewaniu, bądź to wykańczaniu odlewów, bądź też lutowaniu i spawaniu, które nierozzerwalnie są związane z topieniem ołowiu.

Bez znaczenia pozostaje, że organ rentowy kwestionował zapisy świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach powołując się na wskazanie w nich stanowisk, które w ocenie ZUS nie są związane z przetwórstwem ołowiu. Fakt wykonywania takiej pracy został bowiem wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając na uwadze ustalone okoliczności Sąd uznał, że ubezpieczony, z momentem osiągnięcia wieku 60 lat, spełnia wszystkie, określone powyżej, przesłanki prawa do emerytury pomostowej, gdyż niewątpliwie pracując stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przetwórstwie ołowiu, w wyżej wymienionych spornych okresach, wykonywał pracę w warunkach szczególnych, gdyż praca tego rodzaju zaliczona jest do pracy w warunkach szczególnych w wykazie B załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., nr 8, poz. 43 ze zm.) dział IV, poz. 2 oraz wykonywał prace o szczególnym charakterze po dniu 31 grudnia 2008r. w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W konsekwencji powyższego Sąd, na podstawie powołanych przepisów, z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej począwszy od 5 listopada 2019r.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z §9 ust. 2 rozporządzenia ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. ze zm. mając na uwadze wynik procesu

(-) sędzia del. Anna Capik – Pater